

Υπόθεση C-667/19

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

9 Σεπτεμβρίου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Sąd Okręgowy w Warszawie (Περιφερειακό δικαστήριο
Βαρσοβίας, Πολωνία)

Ημερομηνία της απόφασεως του αιτούντος δικαστηρίου:

12 Ιουλίου 2019

Ενάγουσα:

A.M.

Εναγόμενη:

E.M.

Αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης

Η κύρια δίκη αφορά το περιεχόμενο των απαιτήσεων ως προς την περιγραφή των καλλυντικών προϊόντων βάσει του κανονισμού 1223/2009.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται πώς πρέπει να ερμηνεύονται οι βασικές χρήσεις ενός καλλυντικού προϊόντος υπό το πρίσμα του κανονισμού 1223/2009 και εάν είναι δυνατόν, σε σχέση με τις απαραίτητες πληροφορίες για καλλυντικά προϊόντα, να γίνεται παραπομπή στον κατάλογο εταιρίας.

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Έχει το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού (ΕΚ) 1223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τα καλλυντικά προϊόντα, –στο μέτρο που προβλέπει ότι στον περιέκτη και τη συσκευασία των καλλυντικών προϊόντων πρέπει να υπάρχουν, με ανεξίτηλους, ευανάγνωστους και ευδιάκριτους χαρακτήρες, ενδείξεις σχετικά με τη λειτουργία του καλλυντικού προϊόντος, εκτός αν αυτή προκύπτει από την παρουσίασή του– την έννοια ότι, εν προκειμένω, νοούνται οι βασικές χρήσεις ενός καλλυντικού προϊόντος κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού, δηλαδή ο σκοπός καθαρισμού (καθαρισμός), ο σκοπός περιποίησης και προστασίας (διατήρηση σε καλή κατάσταση), ο αρωματισμός και ο σκοπός καλλωπισμού (μεταβολή της εμφάνισης), ή πρέπει να αναγράφονται λεπτομερώς οι χρήσεις που καθιστούν δυνατό τον προσδιορισμό των ιδιοτήτων του οικείου καλλυντικού προϊόντος;

2. Έχουν το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τα καλλυντικά προϊόντα, καθώς και η αιτιολογική σκέψη 46 του εν λόγω κανονισμού, την έννοια ότι οι πληροφορίες που μνημονεύονται στην παράγραφο 1, στοιχεία δ', ζ' και στ', της εν λόγω διατάξεως, δηλαδή οι προφυλάξεις, τα συστατικά και οι λειτουργίες, μπορούν να αναγράφονται σε κατάλογο εταιρίας, στον οποίον περιλαμβάνονται και άλλα προϊόντα, και ότι μπορεί να χρησιμοποιείται στη συσκευασία το σύμβολο που προβλέπεται στο παράρτημα VII, σημείο 1;

Παρατιθέμενες διατάξεις του κοινοτικού δικαίου

Κανονισμός (ΕΚ) 1223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τα καλλυντικά προϊόντα και ειδικότερα το άρθρο 2, παράγραφος 1, στοιχείο α', το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχεία δ', ζ' και στ', καθώς και παράγραφος 2, και το παράρτημα VII, σημείο 1.

Παρατιθέμενες διατάξεις του εθνικού δικαίου

Ustawa o kosmetykach z dnia 30 marca 2001 r. (Νόμος περί καλλυντικών προϊόντων της 30ής Μαρτίου 2001), ειδικότερα τα άρθρα 2 και 6.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της διαδικασίας

1. Η ενάγουσα Α. Μ. και η εναγόμενη Ε. Μ. διατηρούσαν εμπορικές σχέσεις, στο πλαίσιο των οποίων η ενάγουσα αγόραζε καλλυντικά αμερικανικής εταιρίας από την εναγόμενη-διανομέα.

2. Η εναγόμενη παρείχε στην ενάγουσα για κάθε καλλυντικό προϊόν αναλυτική περιγραφή και υλικό εκμάθησης. Η ενάγουσα ήταν ενήμερη ότι σε κάθε καλλυντικό προϊόν υπήρχε παραπομπή στην περιγραφή του, καθώς και η πληροφορία ότι πρόκειται για αμερικανικά προϊόντα, μη μεταφρασμένες στην πολωνική γλώσσα. Στις 28 Ιανουαρίου 2016, η ενάγουσα αγόρασε από την εναγόμενη, μεταξύ άλλων, 40 καταλόγους λιανικής πώλησης στην τιμή του 1 γρόσι, καθώς και 10 καταλόγους στην τιμή του 1 γρόσι. Την επόμενη ημέρα, στις 29 Ιανουαρίου 2016, αγόρασε καλλυντικά, δηλαδή κρέμες, μάσκες και πούδρες, στην τιμή των 3 184,25 πολωνικών ζλότι μικτά.

3. Επί της συσκευασίας των προϊόντων αναγράφονταν πληροφορίες σχετικά με το υπεύθυνο πρόσωπο, την αρχική ονομασία του καλλυντικού προϊόντος, τη σύνθεση, την ημερομηνία λήξης και τον αύξοντα αριθμό του καλλυντικού προϊόντος, καθώς και το γραφικό σύμβολο «χέρι με βιβλίο» ως παραπομπή στον κατάλογο στην πολωνική γλώσσα.

4. Η ενάγουσα υπαναχώρησε από τη σύμβαση διότι στη συσκευασία δεν αναγραφόταν η χρήση του καλλυντικού προϊόντος στην πολωνική γλώσσα, οι δε πληροφορίες για τις ιδιότητες και τη σύνθεση παρείχοντο μόνο στον κατάλογο. Η εναγόμενη διαβεβαίωσε ότι τα προϊόντα έχουν επισημανθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις στην Πολωνία.

5. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο απέρριψε την αγωγή. Αποφάνθηκε επί του βασίμου της αξίωσης της ενάγουσας και των αντιρρήσεων της εναγόμενης όσον αφορά την εγγύηση για ελαττώματα του εμπορεύματος. Το επαρχιακό πρωτοδικείο έκρινε ότι οι δηλώσεις της ενάγουσας –ότι, δηλαδή, μέχρι την ημερομηνία παραλαβής των εμπορευμάτων, δεν γνώριζε την έλλειψη επισήμανσης των προϊόντων στην πολωνική γλώσσα– ήταν αναξιόπιστες, επειδή η προσφεύγουσα έχει συνομολογήσει το γεγονός της προηγούμενης συνεργασίας των διαδίκων.

6. Επιπλέον, το δικαστήριο διαπίστωσε ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, η ατομική εξωτερική συσκευασία έφερε το γραφικό σύμβολο της παραπομπής σε συνημμένες πληροφορίες. Εξάλλου, στην εν λόγω υπόθεση, η ενάγουσα δεν ανέφερε αμέσως το ελάττωμα του εμπορεύματος και ότι οι συσκευασίες των επιστρεφόμενων καλλυντικών προϊόντων έχουν καταστραφεί.

7. Η ενάγουσα άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής ενώπιον του περιφερειακού δικαστηρίου, με την οποία προσβάλλει την απόφαση στο σύνολό της. Υποστήριξε ότι, στο πλαίσιο της προσβαλλόμενης απόφασης, τα αποδεικτικά στοιχεία εκτιμήθηκαν εσφαλμένα όσον αφορά την ενημέρωση της ενάγουσας σχετικά με την έλλειψη πληροφοριών στην πολωνική γλώσσα για τη χρήση των καλλυντικών επί των ατομικών συσκευασιών. Επιπλέον, φρονεί ότι το δικαστήριο εσφαλμένως έκρινε ότι η ενάγουσα δεν επέστρεψε στην εναγόμενη τα καλλυντικά προϊόντα στην κατάσταση στην οποία τα παρέλαβε.

8. Στο πλαίσιο της έφεσης, η ενάγουσα αμφισβητεί, επίσης, την εκτίμηση του δικαστηρίου ότι η παραπομπή σε έναν (επί πληρωμή) κατάλογο συνιστά ορθή επισήμανση των καλλυντικών προϊόντων που πωλήθηκαν στην ενάγουσα, ισχυριζόμενη ότι δεν προκύπτει από τα αποδεικτικά στοιχεία αυτής της υποθέσεως ότι ήταν αδύνατη η αναγραφή μιας τέτοιας πληροφορίας στα επιμέρους προϊόντα.

Κυριότερα επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

9. Η ενάγουσα υποστήριξε ότι επί της ατομικής συσκευασίας των καλλυντικών που προορίζονται για λιανική πώληση, τα οποία παρέλαβε στο πλαίσιο της τελευταίας παράδοσης, δεν υπήρχε περιγραφή στην πολωνική γλώσσα σύμφωνη με τις διατάξεις που ισχύουν στην Πολωνία σχετικά με τη διάθεση καλλυντικών στο εμπόριο (κανονισμός [ΕΚ] 1223/2009 - άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο στ', και παράγραφος 5).

10. Η εναγόμενη ισχυρίστηκε ότι τα προϊόντα έφεραν το σύμβολο «χέρι με βιβλίο» το οποίο παραπέμπει τον αγοραστή σε εξωτερικό ενημερωτικό φυλλάδιο, εν προκειμένω σε έναν κατάλογο στην πολωνική γλώσσα, που συνοδεύει κάθε προϊόν, γεγονός που συνάδει με το άρθρο 19 του κανονισμού. Ο κατάλογος περιείχε πλήρη περιγραφή στην πολωνική γλώσσα των προϊόντων και των χρήσεών τους, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τις αντενδείξεις και την εφαρμογή, καθώς και τα συστατικά.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της προδικαστικής αποφάσεως

11. Το αιτούν δικαστήριο έχει αμφιβολίες όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 19, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 1223/2009.

12. Το άρθρο 19, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, ορίζει ότι ο περιέκτης και η συσκευασία των καλλυντικών προϊόντων πρέπει να φέρουν, με ανεξίτηλους, ευανάγνωστους και ευδιάκριτους χαρακτήρες, ενδείξεις σχετικά με τη λειτουργία του καλλυντικού προϊόντος, εκτός αν προκύπτει από την παρουσίασή του. Η γλώσσα στην οποία είναι γραμμένες οι πληροφορίες καθορίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 5, του κανονισμού, από τη νομοθεσία των κρατών μελών στα οποία διατίθεται το προϊόν στον τελικό καταναλωτή.

13. Εντούτοις, από το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο στ', του κανονισμού, προκύπτει ότι ένα καλλυντικό προϊόν δεν απαιτείται να περιέχει ενδείξεις σχετικά με τη λειτουργία του, εφόσον αυτή προκύπτει σαφώς από την παρουσίαση του προϊόντος. Ωστόσο, στον κανονισμό δεν προσδιορίστηκε περί ποιων χρήσεων πρόκειται αφορά και πόσο αναλυτικές πρέπει να είναι οι εν λόγω χρήσεις.

14. Στην περίπτωση των περισσότερων καλλυντικών, ο καταναλωτής είναι σε θέση να αντιληφθεί τη χρήση του καλλυντικού προϊόντος, δηλαδή τον σκοπό

καθαρισμού (π.χ. σαπούνι, οδοντόκρεμα), τον προστατευτικό σκοπό (κρέμες) ή τον σκοπό καλλωπισμού (π.χ. πούδρα για μακιγιάζ, βερνίκια νυχιών). Επιπλέον, από την πρακτική των εμπορικών συναλλαγών διαφαίνεται ότι, καίτοι πολλά εισαγόμενα προϊόντα, που δεν προέρχονται από την Ευρώπη, δεν διαθέτουν περιγραφή της χρήσης τους στην τοπική γλώσσα, εντούτοις, οι καταναλωτές είναι –κατά κανόνα– σε θέση να αντιληφθούν τη χρήση τους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η περιγραφή της χρήσης τίθεται, επίσης, ως αυτοκόλλητο στην εξωτερική συσκευασία. Σπανίως η περιγραφή τίθεται απευθείας πάνω στον περιέκτη, ειδικά στην περίπτωση που αυτός έχει τοποθετηθεί σε εξωτερική συσκευασία περιτυλιγμένη μηχανικά με μεμβράνη, επειδή αυτό θα απαιτούσε επέμβαση στο εσωτερικό της χάρτινης συσκευασίας.

15. Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί η έκταση της απαλλαγής από την υποχρέωση αναγραφής της χρήσης των καλλυντικών προϊόντων στη συσκευασία και τον περιέκτη. Τίθεται το ζήτημα κατά πόσον στην απαλλαγή εμπίπτουν εκείνες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες, από την παρουσίαση του καλλυντικού προϊόντος, μπορούν να γίνουν κατανοητές οι βασικές χρήσεις του, δηλαδή ο σκοπός καθαρισμού, ο προστατευτικός σκοπός και ο σκοπός καλλωπισμού κατά την έννοια του άρθρου 2, [παράγραφος 1], στοιχείο α', του κανονισμού, ή πρέπει να παρέχονται λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις ιδιότητες του καλλυντικού προϊόντος, δηλαδή, σχετικά με την εφαρμογή, τον σκοπό και τον καταναλωτή-στόχο του οικείου καλλυντικού προϊόντος.

16. Διευκρινίσεως χρήζει, επίσης, το αν πρέπει να αναγράφονται στον περιέκτη πληροφορίες σχετικά με τις χρήσεις στη γλώσσα του καταναλωτή. Αυτό ισχύει ιδίως για τα προϊόντα που εισάγονται σε χάρτινα κουτιά ή σε σφραγισμένες ή περιτυλιγμένες με μεμβράνη συσκευασίες. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι τα εν λόγω καλλυντικά προϊόντα είναι σφραγισμένα και για λόγους υγιεινής.

17. Το δεύτερο ερώτημα αφορά τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να παρατίθενται σε καλλυντικά προϊόντα οι πληροφορίες σχετικά με ειδικές προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται κατά την εφαρμογή, ο κατάλογος των συστατικών και η επισήμανση των ιδιαίτερων χρήσεων ενός καλλυντικού προϊόντος.

18. Κατ' αρχήν, οι πληροφορίες για τις προφυλάξεις πρέπει να αναγράφονται στον περιέκτη και την εξωτερική συσκευασία. Τα συστατικά μπορούν να αναφέρονται μόνο στην εξωτερική συσκευασία. Αντιθέτως, οι χρήσεις μπορούν να αναγράφονται στον περιέκτη και την εξωτερική συσκευασία, εκτός αν προκύπτουν σαφώς από την παρουσίαση [του προϊόντος].

19. Ωστόσο, όταν είναι πρακτικά αδύνατο να αναγραφούν στον περιέκτη και τη συσκευασία οι πληροφορίες που μνημονεύονται στα στοιχεία δ' και ζ' της παραγράφου 1, επιτρέπεται, δυνάμει του άρθρου 19, παράγραφος 2, του κανονισμού, να αναγράφονται σε εσώκλειστο στο καλλυντικό προϊόν ή συνημμένο σε αυτό σημείωμα, ετικέτα, ταινία ή κάρτα. Εάν τούτο είναι πρακτικά αδύνατον, οι εν λόγω πληροφορίες αναφέρονται με συντεταγμένη ένδειξη ή με το

σύμβολο που ορίζεται στο σημείο 1 του παραρτήματος VII, δηλαδή με ένα χέρι που παραπέμπει σε βιβλίο.

20. Επομένως, οι αμφιβολίες αφορούν το ζήτημα κατά πόσον είναι δυνατό, για πρακτικούς λόγους, αντί συνημμένου σημειώματος, κάρτας ή ετικέτας να χρησιμοποιηθεί κατάλογος εταιρίας με τις ενδείξεις που μνημονεύονται στα στοιχεία δ', ζ' και στ'. Στον εν λόγω κατάλογο περιγράφονται και άλλα προϊόντα και αυτός δεν αποτελεί, κατ' ουσίαν, σημείωμα. Από πρακτικής απόψεως, ένας κατάλογος καθιστά, με ευανάγνωστο και διεξοδικό τρόπο, δυνατή την ενημέρωση σχετικά με το οικείο προϊόν. Ωστόσο, υπάρχει ο κίνδυνος να μην είναι πάντοτε διαθέσιμος μαζί με τα καλλυντικά προϊόντα.

21. Πρέπει να τονιστεί ότι στην πράξη, στην περίπτωση μικρών προϊόντων, είναι πρακτικά αδύνατον όλες αυτές οι ενδείξεις να αναγράφονται εκτενώς στον περιέκτη, ενίοτε δε ούτε στη συσκευασία.